Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0291

Ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708

Eiropas Parlamenta 2025. gada 25. novembra rezolūcija par Komisijas īstenošanas lēmumu, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708, sastāv vai ir ražoti no tām (D109633/01 – 2025/2896(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas īstenošanas lēmuma projektu, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708, sastāv vai ir ražoti no tām (D 109633/01),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību [1] un jo īpaši tās 11. panta 3. punktu un 23. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas balsojumu 2025. gada 15. septembrī, kura dēļ atzinums netika sniegts, un Pārsūdzības komitejas 2025. gada 21. oktobra balsojumu, atkal nesniedzot atzinumu,

– ņemot vērā 11. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu[2],

– ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) 2025. gada 26. martā pieņemto atzinumu, kas publicēts 2025. gada

---

1 OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/18/oj

2 OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

13. maijā[3],

– ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas, kurās iebilsts pret atļauju izmantot ģenētiski modificētus organismus (ĢMO)[4],

---

[3] *EFSA* Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jautājumos zinātniskais atzinums par ģenētiski modificētu sojas pupu MON 87708 novērtēšanu (pieteikums GMFF-2023-21237), *EFSA Journal*, 23. sēj., Nr. 5, 2025. gads, 9379. raksts; https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9379.

[4] Parlaments astotajā sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas un devītajā sasaukumā — 38 rezolūcijas, ar ko iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt desmitajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2628, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1797, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2627, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu COT102, no tās sastāv vai ir no tās ražoti (OV C, C/2025/1798, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2629, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 x 59122 un astoņas tās apakškombinācijas, sastāv vai ir ražoti no tām (OV C, C/2025/1799, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1828, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atjauno atļauju laist tirgū barību, kura satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 810 vai sastāv no tās, kā arī no šādas kukurūzas ražotus pārtikas un barības produktus, un atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/1207 (OV C, C/2025/1800, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1822, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP915635, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1801, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).

– ņemot vērā Reglamenta 115. panta 2. un 3. punktu,

– ņemot vērā Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā ar Komisijas 2015. gada 24. aprīļa Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/700[5] atļāva laist tirgū pārtiku un barību, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708 (tālāk "ĢM sojas pupas"), sastāv

---

– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1826, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP23211, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1802, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2618, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP202216, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1803, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 94804, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1804, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 12. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP910521, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/2246, 29.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj).
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 12. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 95275, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/2247, 29.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj).
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 8. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (P10_TA(2025)0106).
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 8. oktobra rezolūcija par Komisijas 2025. gada 22. septembra Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/1898, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP51291, sastāv vai ir ražoti no tās (P10_TA(2025)0222);

5 OV L 112, 30.4.2015., 81. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/700/oj.

vai ir ražota no tām;

B. tā kā 2024. gada 8. martā Beļģijā bāzētais uzņēmums *Bayer Agriculture BV* Amerikas Savienotajās Valstīs bāzētā uzņēmuma *Bayer CropScience LP* vārdā iesniedza Komisijai pieteikumu par minētās atļaujas atjaunošanu; tā kā minētās atļaujas darbības joma attiecās arī uz tādu produktu laišanu tirgū, kas nav pārtika un barība un kas satur ĢM sojas pupas vai sastāv no tās, un kas paredzēti tādam pašam izmantošanas veidam kā jebkuras citas sojas pupas, izņemot audzēšanu;

C. tā kā *EFSA* 2025. gada 26. martā sniedza labvēlīgu atzinumu, secinot, ka atjaunošanas pieteikumā nav pierādījumu par jauniem apdraudējumiem, mainītu iedarbību vai zinātnisku neskaidrību, kas mainītu 2013. gadā pieņemtā sākotnējā riska novērtējuma secinājumus;

D. tā kā *EFSA* atzinumā nav pietiekami aplūkota kumulatīvā un kombinētā ietekme, netiešie veselības apdraudējumi vai ilgtermiņa ekoloģiskās sekas, ko rada plaša mēroga dikambas lietošana;

E. tā kā ĢM sojas pupas ir izturīgas pret dikambu — herbicīdu, kas saistīts ar ievērojamu risku bioloģiskajai daudzveidībai, augsnei un ūdens veselībai, kā arī ar izkliedēšanos ārpus lauka, nodarot kaitējumu blakus esošajām kultūrām un ekosistēmām;

F. tā kā pret dikambu rezistentu ĢM sojas pupu izplatība eksportētājvalstīs ir saistīta ar plaši izplatītu herbicīdu izkliedēšanos, lauksaimnieku strīdiem un ietekmi uz ekosistēmām, uzsverot sociālekonomiskās un vides problēmas;

G. tā kā Komisijas īstenošanas lēmuma projektā paredzētais ietekmes uz vidi monitorings balstās uz vispārēju uzraudzību un neietver mērķtiecīgus pētījumus par apputeksnētājiem, augsnes organismiem vai ūdens sugām;

H. tā kā Līguma par Eiropas Savienības darbību 191. pantā noteiktais piesardzības princips būtu jāpiemēro zinātniskās nenoteiktības un dokumentētu risku gadījumos, ko rada papildu herbicīdu lietošana;

I. tā kā Regulā (EK) Nr. 1829/2003 ir noteikts, ka ĢM pārtika un barība nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi;

J. tā kā saskaņā ar pieeju "Viena veselība" ir jāņem vērā ĢM kultūraugu atļauju savstarpējā ietekme uz cilvēku, dzīvnieku, augu un vides veselību, kas pašreizējā novērtējumā nav pienācīgi atspoguļota;

K. tā kā Parlaments ir vairākkārt iebildis pret ĢMO atļaušanu vai atjaunošanu gadījumos, kad Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgajā komitejā vai pārsūdzības komitejā

starp dalībvalstīm nav panākts kvalificēts balsu vairākums, uzsverot pastāvīgo demokrātijas trūkumu ĢMO atļaušanas procedūrā;

1. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/20026 paredzētajiem vispārējiem principiem ir nodrošināt pamatu, lai garantētu cilvēku dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību saistībā ar ģenētiski modificētu pārtiku un barību, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. aicina Komisiju atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;

4. aicina Komisiju neatjaunot ĢM sojas pupiņu atļauju, ņemot vērā ar dikambas lietošanu saistītos riskus, ietekmi uz vidi un nepietiekamus ilgtermiņa pierādījumus saskaņā ar pieeju "Viena veselība";

5. aicina Komisiju nekavējoties iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai reformētu lēmumu pieņemšanas procedūru attiecībā uz ĢMO, reaģējot uz Parlamenta konsekventajiem iebildumiem un kvalificēta vairākuma atbalsta trūkumu starp dalībvalstīm;

6. mudina Komisiju ņemt vērā Savienības saistības saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, Parīzes Klimata nolīgumu, Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Konvenciju par bioloģisko daudzveidību un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus;

7. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

---

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).